

Testikulārās un paratestikulārās patoloģijas histoloģiskie pētījumi

Ludmila Sokolova^{1,2}, Ivars Melderis², Ivanda Franckēviča^{1,2}, Valentīna Heimane²

¹Rīgas Stradiņa universitāte, Patoloģijas katedra, Latvija

²Bērnu Klīniskā universitātes slimnīca, Patoloģijas birojs, Latvija

Ievads. Pediatriiskā testikulārā un paratestikulārā patoloģija ir ļoti daudzveidīga gan pēc slimību spektra, gan pēc to sadalījuma vecuma periodos, un histoloģiskā metode plaši tiek izmantota diferenciālajā diagnostikā.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Pētījuma mērķis bija izskatīt testikulārās un paratestikulārās patoloģijas histoloģiskās īpatnības bērnu un pusaudžu vecumā. Retrospektīvai analīzei izmantoti BKUS Patoloģijas biroja operāciju un biopsiju materiāli 3 gadu periodā (2010.–2012.).

Rezultāti. Starp 60 analizētiem gadījumiem prevalēja ne-onkoloģiskā patoloģija – 53 (88,3%), (sēklinieka *hidatidas* patoloģija tika izslēgta no analīzes). Audzēji un audzējiem līdzīgie procesi konstatēti 7 (11,7%) gadījumos.

Ne-onkoloģiskās patoloģijas varēja iedalīt trijās galvenajās grupās – attīstības anomālijas, asinsrites traucējumi un iekaisumi.

Sēklinieka aģenēzijas gadījumos (12 pacienti) sēklinieka struktūras histoloģiski netika konstatētas. Preparātos dažādās kombinācijās bija *vas deferens*, saistsaudi, saistaudi, retāk *epididimis*. 7 pacientiem vecums bija līdz 2 gadiem, trijiem no 2–6 gadiem, diviem no 10–13 gadiem. **Testikulāras regresijas sindromam** raksturīgas izmaiņas bija 7 gadījumos. Sēklinieka vietā atrodas fibrovaskulārs veidojums ar petrifikātiem, hemosiderofāģiem, makrofagālu reakciju, limfocitāru infiltrāciju. Reti bija *epididimis*, sēklas izvadi. Piecu pacientu vecums bija līdz 3 gadiem, diviem – 8 gadi. **Kriptorhisma** gadījumos izmeklēti 8 operācijas materiāli un 1 biopsija. Vecums no 1 līdz 3 gadiem bija 5 pacientiem; 8 gadi – vienam; 13–17 gadi – trijiem. Abdomināla sēklinieka lokalizācija bija 3 gadījumos (migrācijas procesa traucējumi pirms 10.–15. gestācijas nedēļas). Inguināla lokalizācija bija 5 gadījumos (migrācijas traucējumi starp 10.–28. nedēļu). Histoloģiski konstatēta dažādas pakāpes sēklas kanāliņu hipoplāzija, kanāliņu bazālās membrānas sabiezējums, intersticiāla fibroze; 6 preparātos ir *epididimis* audi. Vienā gadījumā atrastas testikulāras regresijas sindromam atbilstošas izmaiņas. Sēklinieka vietā izvietojas fibrozs mezgliņš ar hemosiderozi un petrifikātiem, *vas deferens* un asinsvadi. **Gonādu disģenēze** apstiprināta vienā gadījumā 10 gadus vecam pacientam ar jaukto gonādu disģenēzi (kariotips 45,XO/46,XY). Histoloģiski bija abpusējas diegveida gonādas. Citam pacientam (7 gadi) ar mozaicismu kariotipā histoloģiski aprakstīti sēklinieka audi. **Torsio testis** ar klasisku parenhīmas nekrozi, hemorāģisku infiltrāciju bija 12 gadījumos. Prevalējošais pacientu vecums bija 13–16 gadi (10), viens pacients bija 5 gadus vecs, viens – pirmajā dzīves dienā. Pēdējā gadījumā izmaiņu iemesls, iespējams, bija intranatāls (tādas izmaiņas var attīstīties pie tūpla guļas). Vienā gadījumā *torsio* attīstījās hipoplastiskam sēkliniekam ar regresijas sindroma pazīmēm. **Iekaisumu procesi** (6 gadījumi) izpaužas ar orhiepididimītu un epididimītu – 3 gadījumos, fibromatozu periorhītu (fibrozs pseidotumors) – 3 gadījumos. **Hidrocēles** gadījumos tika aprakstīti apvalku fragmenti ar nelielu limfocitāru infiltrāciju (2); sēklinieka hipoplāzija (1). **Cita patoloģija:** 1 biopsija adenoģenitālā sindroma gadījumā (izslēgta neoplāzija); 1 – traumatiska sēklinieka amputācija. **Primāri ļaundabīgi audzēji** konstatēti 3 gadījumos. Divi no tiem bija sēklinieka germinālo šūnu audzēji: dzeltenuma maisa tumors (pacients 6 mēnešus vecs) un teratoma ar embrionālu karcinomu (pacients 16 gadu vecs). Trešais primārais audzējs bija paratestikulāla rabdomiosarkoma (pacients bija 14 gadu vecs). **Viens sekundārs audzējs** izpaudās ar blastu infiltrāciju sēkliniekā akūtas limfocitozes gadījumā (pacients bija 7 gadus vecs). **Audzējiem līdzīgo procesu** sastāvā bija 3 cistiski veidojumi, izvietoti *caput epididimis*.

Secinājumi. Starp pediatriiskajām testikulārajām un paratestikulārajām patoloģijām prevalēja ne-onkoloģiskie procesi – 88,4%; audzēji un audzējiem līdzīgie procesi konstatēti 11,2% gadījumu.

Starp ne-onkoloģiskajām patoloģijām konstatēta sēklinieka aģenēzija (23,6%), testikulāras regresijas sindroms (13,2%), kriptorhisms (17%), *torsio testis* (22,6%), iekaisumi (11,3%), gonādu disģenēze (3,7%), hidrocēle un citi (9,4%). Primāro audzēju grupā bija divi sēklinieka germinālo šūnu audzēji un viena paratestikulāra rabdomiosarkoma.